

Banská Bystrica 19. 12. 2017
POZ 2643-2016/Z-423-2017

ROZHODNUTIE

Prihláška kombinovanej ochrannej známky POZ 2643-2016 s názvom KOTLEBA ĽUDOVÁ STRANA NAŠE SLOVENSKO z 20. 12. 2016 prihlasovateľa Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko, Nový svet 5667/63, 974 01 Banská Bystrica, SK,

sa zamieta

podľa § 28 ods. 3 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 125/2016 Z. z. v nadväznosti na § 5 ods. 1 písm. f) citovaného zákona.

Odôvodnenie:

Na základe prieskumu zápisnej spôsobilosti prihlášky ochrannej známky uvedenej značky spisu bolo prihlasovateľovi s príslušným odôvodnením z 5. 9. 2017 oznámené, že prihláška ochrannej známky nespĺňa podmienky na zápis ochrannej známky do registra podľa § 28 ods. 3 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 125/2016 Z. z., pretože podľa § 5 ods. 1 písm. f) citovaného zákona, za ochrannú známku nemožno uznať označenie, ktoré je v rozpore s verejným poriadkom alebo dobrými mravmi.

Úradu priemyselného vlastníctva SR (ďalej „úrad“) boli listom z 26. 4. 2017 doručené Doc. JUDr. Petrom K., PhD. (ďalej len ako „podávateľ pripomienok“) pripomienky, proti zápisu prihlášky ochrannej známky POZ 2643-2016 do registra ochranných známk podľa § 29 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach (ďalej „zákon o ochranných známkach“), z dôvodu naplnenia podmienky § 5 ods. 1 písm. f) zákona o ochranných známkach.

Podávateľ pripomienok v nich uviedol, že vyobrazenie rovnoramenného dvojkríža v prihláške ochrannej známky POZ 2643-2016 je v rozpore s dobrými mravmi, a to najmä z dôvodu, že prakticky totožný dvojkríž s ramenami v rovnakej dĺžke používala od roku 1938 polovojenská organizácia nazývaná Hlinkova garda.

Farbu dvojkríža, ktorý počas svojej existencie používala vo svojom znaku Hlinková garda, podávateľ pripomienok nepokladá za znak, ktorý by menil jeho historický význam a odkaz, ktorý reprezentuje. K podobnosti oboch krížov sa vyjadril slovenský odborník na heraldiku PhDr. Ladislav V., ktorý konštatoval, že v heraldike platí pravidlo, podľa ktorého je rozhodujúci slovný opis určitého symbolu. To znamená, že ak sa jedná o kríž so zdvojenými rovnako dlhými brvnami, ide o ten istý symbol, bez ohľadu na rozmery, či farbu.

Podávateľ pripomienok ďalej uviedol, že počas druhej svetovej vojny predstavitelia nacistického Nemecka žiadali pomoc od Hlinkovej gardy (HG) pri protipartizánskych akciách a zaisťovaní osôb židovskej národnosti, pričom gardisti sa preukázateľne v mnohých prípadoch zúčastnili aj na vraždách a zločinoch proti ľudskosti. Poverenec Hlinkovej gardy pre považskú župu Vojtech K. napríklad v správe pre Hlavné veliteľstvo Hlinkovej gardy písal, že gardisti popravili partizánov, ktorí predtým odzbrojili nemeckých

príslušníkov. Pohotovostní gardisti tiež asistovali pri popravách a perzekúciách miestneho obyvateľstva, ako tomu bolo napríklad v Kremničke či Nemeckej.

Podávateľ pripomienok je presvedčený, že vyobrazenie daného dvojkríža, ktorý bol znakom fašistickej organizácie, ktorá vraždila, deportovala, lúpila domáce obyvateľstvo, potláčala demokratické hodnoty a kolaborovala s nacistickým Nemeckom, nemá miesto v súčasnom demokratickom systéme a jeho zapísanie ako ochrannej známky by bolo nielen v rozpore s dobrými mravmi, ale navyše by sa jednalo aj o dehonestáciu osôb, ktoré sa stali obeťami tejto zločineckej organizácie. Problém s rovnoramenným dvojkrížom s rovnako dlhými brvnami sa objavil aj pri odhalení sochy Svätopluka v Bratislave. K danému znaku, ktorý bol tvarovo zhodný s odznakom Hlinkovej gardy sa vtedy tajomník Heraldickej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Ladislav V. vyjadril v zmysle, že daný dvojkríž sa používal od roku 1938 a bol účelovo vytvorený podľa vzoru hákového kríža v kruhu - emblému Hitlerovej NSDAP, podobne ako emblém maďarskej fašistickej Strany šípových krížov - šípovito ukončený kríž v kruhu a k tomu dodal, že rovnoramenný dvojkríž v kruhu jednoznačne plnil funkciu "slovenského hákového kríža." V októbri 2010 prekryl autor sochy Ján K. rovnoramenný dvojkríž na štíte sochy, aby nevznikala asociácia s Hlinkovou gardou.

Podávateľ pripomienok v ďalšom poukazuje na zákon č. 300/2005 Z. z. trestný zákon v platnom znení („Trestný zákon“), ktorý v § 130 ods. 7 definuje extrémistický materiál. Takýmto materiálom sa inter alia rozumie písomné, grafické, obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové vyhotovenie „textov a vyhlásení, zástav, odznakov, hesiel alebo symbolov, skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd.“

V súvislosti s uvedeným podávateľ pripomienok konštatuje, že rovnoramenný dvojkríž v kruhu je symbolom Hlinkovej gardy, teda skupiny ktorá v minulosti smerovala k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd, a teda jeho vyobrazovanie za istých okolností môže byť extrémistickým materiálom. Uvádza, že aj v prípade, ak ide o materiál inak všeobecne nezávadný, avšak v kontexte s danou osobou, jej aktivitami a ďalšími zjavne extrémistickými materiálmi je alebo môže byť použitý na extrémistické účely, v danom kontexte ide tiež o extrémistický materiál.

Dominantnou súčasťou prihlasovaného označenia je rovnoramenný dvojkríž v kruhu, pričom text je v pomere veľkosti dvojkríža nevýrazný. Priemerne pozorný spotrebiteľ bude pri zobrazení prihlasovaného označenia vnímať predovšetkým jeho dominantnú časť, teda rovnoramenný dvojkríž v kruhu. V dôsledku toho je prihlasované označenie prinajmenšom spôsobilé pôsobiť ako náhrada symbolu Hlinkovej gardy. Rovnako je však pravdepodobné, že prihlasované označenie priemerne pozorný jedinec môže dokonca považovať za symbol Hlinkovej gardy.

Podávateľ pripomienok poukazuje na právne a spoločenské následky toho, ak by prihlasovať získal zápis predmetnej ochrannej známky. V rozsahu svojich práv k pomerne širokému predmetu tovarov a služieb by nadobudol možnosť obmedzovať verejnosť pri používaní znaku rovnoramenného dvojkríža. Ako štátom uznaný majiteľ ochrannej známky by navyše bol považovaný za jediného vykonávateľa práv k danému označeniu pre danú oblasť tovarov a služieb. To by umožnilo prihlasovateľovi de facto pokračovať v rozvíjaní odkazu „Hlinkovej gardy“ ako výlučnému držiteľovi označenia na trhu. V dôsledku zápisu by sa tak napríklad antifašistické akcie verejnosti mohli dostať do konfliktu s držiteľom práv. Použitie symbolu v rámci publikácií, dennej tlače alebo reklamných článkov by muselo byť ospravedlnené prostredníctvom výnimiek a obmedzení zo známkového práva. Navyše, vzhľadom na známosť označenia a aktivít prihlasovateľa sa mu umožní za istých okolností domáhať sa ochrany „dobrého mena“ označenia rovnoramenného dvojkríža. To je totiž naviazané na známosť a nie na želanosť asociácií alebo aktivít držiteľa práv.

Známkové právo sa snaží predísť takýmto absurdným situáciám, a tak napomáhaniu extrémizmu, práve tým, že odmieta poskytnúť výlučné práva symbolom urážajúcim v dôsledku historickej skúsenosti kolektívne vedomie spoločnosti. Ich používanie samotné, či súvisiaca činnosť, nemusia byť nevyhnutne protiprávne. Známkové právo je len nástrojom stimulácie trhovej aktivity pod istým označením. Cieľom známkovej výluky z dôvodu rozporu s „verejným poriadkom alebo dobrými mravmi“ je len predísť situácii, že štát dokonca aktívne podporuje používanie urážlivých označení udelením výlučných práv. Táto výluka nevedie k zákazu používať označenie. Odmieta mu len prepožičať legitimitu a stimulovať jeho používanie na trhu jedným subjektom. Aj z tohto dôvodu je priestor pre interpretáciu známkoprávnej výluky podstatne širší ako v prípade samotného zákazu používania označenia, ktorým sa známkové právo nezaobrá.

Na základe vyššie uvedenej argumentácie podávateľ pripomienok konštatuje, že podstatná časť príslušnej skupiny verejnosti bude vnímať používanie prihlasovaného označenia ako používanie symbolu fašistickej organizácie, ktoré je v rozpore s verejným poriadkom alebo dobrými mravmi.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že rovnoramenný dvojkríž v predmetnej prihláške ochrannej známky je v Slovenskej republike vnímaný ako symbol, ktorý je v rozpore s verejným poriadkom a dobrými mravmi.

Na základe vyššie uvedených skutočností podávateľ pripomienok navrhol, aby Úrad priemyselného vlastníctva SR prihlášku ochrannej známky POZ 2643-2016 zamietol, a to pre všetky tovary a služby, pre ktoré je prihlásená.

V súlade s § 29 ods. 2 zákona o ochranných známkach boli listami úradu zo 4. 5. 2017 podané pripomienky zaslané prihlasovateľovi na vyjadrenie.

Prihlasovateľ svoje stanovisko k pripomienkam doručil úradu dňa 6. 7. 2017, v ktorom uviedol nasledovné:

V úvode prihlasovateľ poukazuje na zaregistrovanú ochrannú známku „ĽS Naše Slovensko“, ktorá bola zaregistrovaná pod číslom 237741 a od prihláseného označenia sa líši len v texte. Keďže proti tejto ochrannej známke podávateľ pripomienok nemá námietky, prihlasovateľ konštatuje, že potom ani prihlásené označenie nemôže byť v rozpore s verejným poriadkom a dobrými mravmi.

Prihlasovateľ absolútne odmieta, aby sa jeho znak akokoľvek spájal s HG. Prihlasovateľ - ĽS Naše Slovensko sa k HG nikdy nehlásila, nikdy ju nepropagovala ani neospravedlňovala, a to ani svojou symbolikou. Znak ĽS Naše Slovensko sa odlišuje od znaku Hlinkovej gardy tak vo farebnom vyhotovení (zelená na znaku ĽS Naše Slovensko oproti červenej a modrej na znaku HG), tým že sa v ňom používa text: „Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko“ (v znaku HG nebol žiaden text), ako aj v tom, že sú v ňom použité 2 kružnice (nielen jedna ako pri znaku HG) a 2 lipové plody (znak HG ich nemal).

Dôvod použitia rovnoramenného dvojkríža v kruhu prihlasovateľ odôvodnil tým, že sa hlási ku kresťanským a národným hodnotám, pričom práve dvojkríž je prastarým slovenským kresťanským a národným symbolom. Nezáleží pritom na skutočnosti či sú ramená dvojkríža rovnako dlhé (teda či ide o dvojkríž rovnoramenný), ani či je tento dvojkríž umiestnený v kruhu, štíte, obdĺžniku, štvorci, trojuholníku či v inom geometrickom útvare. Naďalej ide o ten istý slovenský kresťanský a národný symbol, používaný na našom území po stáročia, ale aj v súčasnosti v najrôznejších formách a variantoch vyhotovení.

Prihlasovateľ poukazuje na použitie rovnoramenného dvojkríža ako súčasť erbov miest a obcí: Nitra, Topoľčany, Skalica, Rajec, Nižný Tvarožec, Košický Klečenov, Gelnica, Brzotín či Ardovo ako aj v zahraničí, napr. v štátnom znaku Litvy. V minulosti bol súčasťou erbu známej európskej dynastie Jagelovcov a v 15. storočí ho používali vojvodovia v Lotrinsku.

Prihlasovateľ v ďalšom uvádza, že súčasťou symboliky HG nebol len rovnoramenný dvojkríž, ale aj dvojkríž, ktorý má horné rameno kratšie, ako dolné, čiže dvojkríž v podobe, v akej sa dnes používa v štátnom znaku Slovenskej republiky a na erboch celej rady miest a obcí SR. V takejto podobe ho HG používala vo svojej pečiatke (tu dokonca umiestnený na trojvrší) alebo v hlavičke svojich novín Gardista.

Z vyššie uvedeného vyvodzuje, že dvojkríž v najrôznejších formách je pevnou súčasťou slovenskej kresťanskej a národnej symboliky. Z tejto symboliky vychádzala aj HG, a preto bude každé použitie dvojkríža vždy vykazovať väčšiu či menšiu podobnosť so symbolikou HG. Poukazuje na stanovisko odbornej komisie pri Slovenskom historickom ústave a Historickom odbore Matice slovenskej, zverejnené na <http://www.hrnko.sk/2010/09/02/s-t-a-n-o-v-i-s-k-o-odbornej-komisie-pri-slovenskom-historickom-ustave-a-historickom-odbore-matice-slovenskej-k-odhaleniu-jazdeckej-sochy-krala-svatopluka-umiestnenej-na-cestnom-nadvori-bratislavs/comment-page-3/>.

V ďalšom sa prihlasovateľ zaoberá súčasným štátnym znakom Slovenskej republiky, ktorý podľa neho, podobne ako znak a iná symbolika HG vychádza z rovnakej slovenskej kresťanskej a národnej symboliky. Prihlasovateľ porovnáva vyobrazenie štátneho znaku SR s vyobrazením znaku HG na pečiatke a v hlavičke novín Gardista, kde bol použitý dvojkríž, ktorý má horné rameno kratšie ako dolné.

Taktiež poukazuje na štátny znak prvej Slovenskej republiky (1939-1945), ktorá je odsudzovaná rovnako ako HG, pôsobiaca počas jej existencie. Od znaku tejto republiky sa líši súčasný štátny znak len vtom, že konce ramien dvojkríža nie sú vypuklé a vrcholky trojvršia sú zaoblené.

Na základe uvedeného prihlasovateľ konštatuje, že nelegálnosť používania znaku ĽS Naše Slovensko len na základe toho, že má niektoré prvky spoločné so znakom HG, by znamenalo rovnako aj nelegálnosť používania štátneho znaku Slovenskej republiky. Z rovnakého dôvodu by muselo byť taktiež nelegálne používanie erbov vyššie uvedených miest a obcí (ktoré obsahujú rovnoramenný dvojkríž rovnako ako znak HG) alebo slovenských 1 a 2 eurových mincí, ktoré umiestňujú dvojkríž do kruhu rovnako ako znak HG.

Vzhľadom na to, že každé použitie na Slovensku široko rozšíreného dvojkríža je viac či menej podobné so znakom HG, prihlasovateľ považuje argumentáciu podávateľa pripomienok za celkom absurdnú a účelovú.

Poukazovanie na tzv. extrémistické trestné činy v súvislosti so znakom ĽS Naše Slovensko je právne irelevantné, pretože za používanie tejto symboliky doteraz nebol nikto zo štatutárnych zástupcov ani členov ĽS Naše Slovensko trestne stíhaný, tobôž nie odsúdený. A to aj napriek tomu, že túto symboliku ĽS Naše Slovensko používa bežne na verejnosti už od svojho vzniku v roku 2010.

Po preskúmaní predmetných pripomienok a taktiež po preskúmaní vyjadrenia sa prihlasovateľa k nim, úrad zaujal k jednotlivým argumentom nasledovné stanovisko:

Predmetné pripomienky boli podané z titulu ustanovenia § 5 ods. 1 písm. f) citovaného zákona, ktoré hovorí, že do registra sa nezapíše označenie, ak „je v rozpore s verejným poriadkom alebo dobrými mravmi“. Úrad má za to, že podmienky tohto ustanovenia podaním predmetnej prihlášky ochrannej známky boli naplnené. Odôvodňuje to nasledovnými argumentmi:

Účelom výhrady verejného poriadku a dobrých mravov je zamedzenie poskytnutia zákonnej ochrany označeniam, ktoré by svojím obsahom, formou alebo posolstvom narúšali základné morálne princípy. Zo základnej funkcie ochrannej známky (rozlíšenie výrobcu označeného výrobku alebo poskytovateľa označovanej služby) vyplýva jej verejný charakter, teda, že je určená širokému okruhu spotrebiteľov a je aj voľne dostupná všetkým vekovým kategóriám. Označenia takéhoto typu, t. j. pohoršujúce a urážajúce čo i len pre časť verejnosti, nespĺňajú podmienku dobrých mravov a úrad považuje takéto označenie za nespôsobilé zápisu.

Dobré mravy je možné chápať ako súbor určitých spoločnosťou vytvorených a uznávaných pravidiel slušnosti, ktoré vedú jednotlivcov ako k rešpektovaniu sa navzájom, tak aj k nepoškodzovaniu všeobecných záujmov spoločnosti. V právnej teórii sú dobré mravy charakterizované ako súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými zásadami demokratickej spoločnosti. Z prirodzeného záujmu štátu a spoločnosti vyplýva absolútna výluka registrácie označení ako ochranných známk, ktoré sa priečia verejnému poriadku a dobrým mravom.

Predmetom prihlášky ochrannej známky POZ 2643-2016 je kombinované označenie:

Označenie obsahuje slovnú časť a grafické prevedenie dvoch sústredných kružníc v strede ktorých sa nachádza dvojkríž. Označenie je prihlasované pre tovary a služby v triedach 9, 12, 14, 16, 18, 21, 22, 24, 25, 26, 33, 35, 38, 41, 42, 43, 45. Označeniu dominuje obrazový symbol kríža so zdvojeným brvnom, ktorý sa vyznačuje tým, že má dve rovnako dlhé brvná, a tie sú rovnako vzdialené od temena a päty kríža. Úvedenie si tvarového rozdielu medzi dvojitým krížom (súčasť štátneho znaku SR) a krížom so

zdvojeným brvnom je dôležité z toho dôvodu, že emblém kríža so zdvojeným brvnom v kruhu sa stal zlopestným vďaka jeho prijatiu Hlinkovou gardou (viď. obr. č. 1), polovojenskej organizácie, kde sa uplatňoval na uniformách, čiapkovom odznaku, opaskovom odznaku, rukávových páskach, tlačivách atď. Zlá povest' Hlinkovej gardy spočíva v pôsobení jej predstaviteľov a členov v období druhej svetovej vojny, kedy pomáhala pri zaisťovaní osôb židovskej národnosti, protipartizánskych akciách a zločinoch proti ľudskosti. Uvedený symbol teda môže u časti verejnosti vzbudzovať asociáciu s Hlinkovou gardou a jej činmi.

obr. č. 1

Čo sa týka argumentu prihlasovateľa, že keď podávateľ pripomienok nemá námietky proti ochrannej známke „LS Naše Slovensko“, ktorá bola zaregistrovaná pod číslom 237741 a od prihláseného označenia sa líši len v texte, tak potom ani prihlásené označenie nemôže byť v rozpore s verejným poriadkom a dobrými mravmi je potrebné uviesť, že každé konanie vo veciach ochranných známok je samostatným správnym konaním a je úlohou úradu každé označenie posúdiť individuálne, a to jednak vo vzťahu k príslušnému spotrebiteľovi, a jednak vo vzťahu k tovarom či službám, pre ktoré sú označenia prihlasované. Úrad je povinný prihliadať na špecifické okolnosti daného prípadu a rozhoduje na základe správnej úvahy vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a z vykonaných dôkazov, ktoré boli účastníkmi predložené alebo navrhnuté. V čase posudzovania zápisnej spôsobilosti tejto ochrannej známky neboli úradu zo strany verejnosti podané žiadne pripomienky, čo je oproti súčasnému zápisnému konaniu rozdiel. Z uvedeného je zrejmé, odhliadnuc od skutočného úmyslu prihlasovateľa nevyvolať asociáciu s HG, existuje reálna možnosť, že časť verejnosti by bola takto dotknutá. Takisto je nutné konštatovať, že súčasný stav (zapísaná ochranná známka) neopravňuje prihlasovateľa k domáhaniu sa o zápis prihlasovaného označenia do registra. Akúkoľvek ochrannú známku je možné zrušiť alebo vyhlásiť za neplatnú a to na základe návrhu tretích strán alebo ex offo. Ako bolo už spomenuté, každé konanie o zápise ochrannej známky prebieha individuálne a úrad posudzuje zápis každého prihlasovaného označenia samostatne.

Pri posudzovaní rozporu prihláseného označenia s verejným poriadkom a dobrými mravmi je potrebné skúmať samotné označenie, jeho vlastnosti, pretože zápisná prekážka sa nevzťahuje na skutočnosti, ktoré sa týkajú konania osoby prihlasovateľa (T-140/02 Sportwetten (Intertops), body 27 a 28). V zmysle uvedeného je zrejmé, že úrad nijakým spôsobom nespája činnosť prihlasovateľa s Hlinkovou gardou ani nijako nehodnotí jeho konanie na verejnosti. Pri skúmaní označenia a jeho vlastností, na základe doložených dôkazov a dôkazov získaných vlastnou cestou, dospel k záveru, že prihlásené označenie môže byť pre časť verejnosti pohoršujúce, resp. urážajúce. Absencia registrácie prihlasovaného označenia ako ochrannej známky neznamená, že toto označenie by nemohol prihlasovateľ používať v spojitosti so svojou činnosťou.

Prihlasovateľ uvádza, že jeho označenie sa odlišuje od znaku Hlinkovej gardy aj vtom, že sú v ňom použité dve kružnice ako aj text. Ako je vidno vyobrazení na obr. č. 2, Hlinkova garda používala aj znaky s kružnicami a nápismi po obvode.

obr. č. 2

Prihlasovateľ argumentuje, že použitím dvojkríža sa hlási ku kresťanským a národným hodnotám a poukazuje na výskyt takéhoto dvojkríža v erboch miest, či v štátnych znakoch. Úrad nespochybňuje motív prihlasovateľa, avšak je presvedčený, že existujú aj iné kresťanské a národné symboly, ktoré sa nespájajú s Hlinkovou gardou a jej činmi. Naopak použitie dvojkríža na erboch miest a znakov štátov takúto asociáciu

nespôsobuje, pretože sa jedná štylizáciu, ktorá bola v čase vzniku týchto erbov obvyklá: štíhly dvojkríž s hornými kratšími ramenami, smerom von sa rozširujúcimi, resp. inak ukončenými a v niektorých prípadoch stojacimi na trojvrší. Ani v jednom prípade sa tento dvojkríž nevyskytuje v kruhu.

To, že Hlinkova garda používala aj symboly s dvojkrížom, ktorý má horné rameno kratšie ako dolné nič nemení na fakte, že práve rovnoramenný dvojkríž v kruhu sa stal hlavným symbolom Hlinkovej gardy a v takejto podobe sa stal zlopestným. Taktiež porovnávanie symbolu novín Gardista, symbolu na pečiatke Hlinkovej gardy a štátneho znaku prvej Slovenskej republiky so štátnym znakom súčasnej Slovenskej republiky je irelevantné, nakoľko sa jedná o iné znaky obsahujúce dvojkríž.

Na základe uvedeného je nutné konštatovať, že prihlásené označenie je podľa § 5 ods. 1 písm. f) zákona o ochranných známkach v rozpore s verejným poriadkom a dobrými mravmi, pretože obsahuje symbol, ktorý je na území Slovenskej republiky časťou verejnosti takto vnímaný.

Dňa 10. 11. 2017 bola úradu doručená odpoveď prihlasovateľa na výsledok prieskumu zápisnej spôsobilosti v ktorej uvádza nasledovné skutočnosti:

Prihlasovateľ uviedol, že nesúhlasí s výkladom pojmu „dobré mravy“ a „verejný poriadok“, tak ako ho interpretoval úrad, pretože by v praxi znamenal, že v rozpore s dobrými mravmi a verejným poriadkom by bolo akékoľvek označenie, proti ktorému niekto podá pripomienky, hoci aj absolútne neopodstatnené alebo označenie, ktoré z akýchkoľvek, napr. aj z politických, náboženských či ideologických dôvodov prekáža nejakému jednotlivcovi či skupine osôb.

Podľa prihlasovateľa predstavuje „časť verejnosti“, ktorá vníma predmetné označenie ako rozporné s „dobrými mravmi“ a „verejným poriadkom“, len podávateľ pripomienok - Doc. JUDr. Peter K., PhD., pretože jedine on podal pripomienky proti jej zápisu za ochrannú známku.

V ďalšom prihlasovateľ poukazuje na zapísané ochranné známky, pri ktorých podľa prihlasovateľa existuje reálna možnosť, že časť verejnosti by mohla byť dotknutá ich zápisom. Jedná sa o ochranné známky, ktoré sú podľa prihlasovateľa celkom jednoznačne spojené so zločinnou komunistickou organizáciou. V uvedenej súvislosti prihlasovateľ poukazuje na to, že úrad by sa mal v konaniach o zápise ochranných známok vyhýbať používaniu dvojitého metra či nerovného a diskriminačného prístupu k jednotlivým prihlasovateľom, ak chce rozhodovať skutočne nestranne, nezávisle a v súlade so zákonom.

Záverčné zhodnotenie úradu:

Berúc do úvahy vyjadrenie prihlasovateľa a po zvážení všetkých relevantných skutočností úrad konštatuje, že kombinované označenie prihlášky ochrannej známky POZ 2643-2016 prihlásenej pre tovary a služby v triedach 9, 12, 14, 16, 18, 21, 22, 24, 25, 26, 33, 35, 38, 41, 42, 43, 45 medzinárodného triedenia tovarov a služieb, nemôže byť zapísané do registra ochranných známok, pretože podľa § 5 ods. 1 písm. f) zákona o ochranných známkach, za ochrannú známku nemožno uznať označenie, ktoré je v rozpore s verejným poriadkom alebo dobrými mravmi.

Ako už úrad vo svojom vyjadrení uviedol, prihlasované označenie je v rozpore s verejným poriadkom a dobrými mravmi, pretože obsahuje symbol, ktorý môže u časti verejnosti vzbudzovať asociáciu s Hlinkovou gardou a jej činmi v období druhej svetovej vojny.

Čo sa týka vyjadrenia prihlasovateľa, ktorý nesúhlasil s výkladom pojmu „dobré mravy“ a „verejný poriadok“, tak ako ho interpretoval úrad, pretože by znamenal, že v rozpore s dobrými mravmi a verejným poriadkom by bolo akékoľvek označenie, proti ktorému niekto podá pripomienky, hoci aj absolútne neopodstatnené, je potrebné uviesť, že „časť verejnosti“ nepredstavuje v tomto prípade osoba podávateľa pripomienok, tak ako sa domnieva prihlasovateľ. Predmetná prekážka zápisnej spôsobilosti má verejnoprávny charakter. Vzhľadom na tento charakter prihliada úrad na jej existenciu ex offio. Pritom nie je vylúčené, aby na jej existenciu upozornil iný subjekt, a to prostredníctvom inštitútu pripomienok. Cieľom pripomienok je upozorniť úrad najmä na také skutočnosti, o ktorých úrad nemá vedomosť a ktoré by neboli zohľadnené v rámci vecného prieskumu prihlášky. Pripomienky je preto potrebné chápať ako podnet tretích osôb týkajúci sa zápisnej spôsobilosti ochrannej známky. V danom prípade úrad na základe predložených dôkazov ako aj na základe vlastného posúdenia uznal podané pripomienky za dôvodné. Z uvedeného dôvodu

nemôžu byť napadnuté všetky označenia ako rozporné s dobrými mravmi a verejným poriadkom len z dôvodu, že niekto podá proti nim pripomienky, hoci aj neopodstatnené, tak ako sa domnieva prihlasovateľ. Pre úplnosť je potrebné dodať, že doteraz bolo úradu doručených 26 podaní od rôznych osôb, ktoré vnímajú predmetné označenie ako symbol, ktorého registrácia by bola v rozpore s verejným poriadkom a dobrými mravmi.

V druhej časti vyjadrenia prihlasovateľ poukazuje na zapísané ochranné známky obsahujúce znaky, ktoré sú spájané s komunistickou organizáciou. Podľa prihlasovateľa taktiež existuje reálna možnosť, že časť verejnosti by bola dotknutá ich zápisom. Jedná sa o dve slovné ochranné známky v znení „KOMUNISTICKÁ STRANA SLOVENSKEJ REPUBLIKY“ a „Komunisti – KSS“ a dve kombinované ochranné známky pozostávajúce z názvu „KSS“ a symbolu kosáka s kladivom na červenej päťcípej hviezde. Z uvedených ochranných známk je v súčasnej dobe platná iba slovná ochranná známka v znení „Komunisti – KSS“. Ostatné ochranné známky zanikli neobnovením. Čo sa týka názvu „Komunistická strana Slovenskej republiky“ je potrebné uviesť, že sa jedná o názov politickej strany, ktorá je riadne registrovaná Ministerstvom vnútra SR od roku 1991. Úrad konštatuje, že aj v dobe podania týchto prihlášok bola možnosť vzniesť pripomienky proti zápisu predmetných prihlášok do registra, avšak žiadne pripomienky neboli podané. Vo vzťahu k uvedeným kombinovaným označeniam úrad uvádza, že v deväťdesiatych rokoch minulého storočia používanie týchto symbolov kleslo, pričom v niektorých krajinách (Maďarsko) bolo ich zobrazenie zakázané zákonom. Aj napriek prijatiu zákonov ako „Zákon o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému“ (prijatý v roku 1996) v súčinnosti s novelou Trestného zákona z r. 2005, nedochádzalo v tej dobe k ďalšiemu odstraňovaniu „kosákov a kladív“, ktoré sú stále prítomné v mestách Slovenska (na rôznych pamiatkach a pomníkoch najmä z čias II. svetovej vojny). Je zrejmé, že komunistické symboly iba okrajovo plnia svoju propagandistickú funkciu a ich symbolický význam sa postupne stratil. Symboly ako prepojenie ideológie a reálneho sveta prestávajú fungovať, keď v tieto ideológie už verejnosť neverí a pripomínajú už iba to, že komunistická ideológia tu v minulosti bola. Naproti tomu členovia Hlinkovej gardy boli na základe nariadenia Slovenskej národnej rady č. 33 z 15. mája 1945 označení ako zradcovia a podľa konkrétnych paragrafov boli potrestané všetky formy ich aktívnej činnosti počas trvania prvej Slovenskej republiky.

Vzhľadom na vývoj známkovej praxe, ako aj vzhľadom na právoplatný rozsudok Všeobecného súdu č. T-232/10 z 20. 9. 2011, ktorým bolo potvrdené zamietnutie prihlášky ochrannej známky Spoločenstva zobrazujúcej sovietsky štátny znak z dôvodu rozporu s verejným poriadkom alebo dobrými mravmi je potrebné uviesť, že v súčasnej dobe sa na symboly ako sú červená päťramenná hviezda, kosák a kladivo hľadí ako na symboly ľavicového extrémizmu a v prípade podania prihlášok obsahujúcich dané symboly, by boli odmietnuté.

Úrad dodáva, že jeho úlohou nie je konštatovať, že prihlasovateľ chce svojou prihláškou urážať príslušnú verejnosť. Na jej odmietnutie postačuje, že existuje objektívna skutočnosť (na základe podaných pripomienok, e-mailov, či všeobecnej verejnej diskusie), že prihlásené označenie môže byť vnímané ako urážlivé. Na záver je potrebné uviesť, že uplatnenie ustanovenia § 5 ods. 1 písm. f) zákona o ochranných známkach znamená len to, že označenie nie je chránené v zmysle právnych predpisov ako ochranná známka a neznamená, že takéto označenie by nemohol prihlasovateľ používať v spojitosti so svojou činnosťou.

Zároveň je potrebné dodať, že ak sa prihlasovateľ domnieva, že niektoré z uvedených ochranných známk nemali byť zapísané do registra, nejde o argument svedčiaci v prospech toho, že by prihlásené označenie, napriek tomu, že nespĺňa zákonom stanovené podmienky, malo byť zapísané ako ochranná známka. Takáto skutočnosť by mohla byť dôvodom podania návrhu na vyhlásenie dotknutej ochrannej známky za neplatnú, nie však dôvodom na zápis iného, v tomto prípade prihláseného označenia, ktoré nespĺňa predpoklady na zápis do registra ochranných známk.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je naplnená zápisná výluka v zmysle § 5 ods. 1 písm. f) zákona o ochranných známkach a preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie o opravnom prostriedku:

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 125/2016 Z. z. možno proti tomuto rozhodnutiu podať na úrade rozklad v lehote 30 dní od jeho doručenia. Včas podaný rozklad má odkladný účinok. Rozklad sa podáva v dvoch vyhotoveniach. Toto rozhodnutie možno, po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, preskúmať správnym súdom na základe správnej žaloby podanej podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok.

Ing. Zdena Hajnalová
riadiťka
odboru známk a dizajnov

Doručiť:

Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko
Nový svet 5667/63
974 01 Banská Bystrica